

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο «Ο περί
Εθνικής Φρουράς Νόμος του 2010»**

Παρόντες:

Γιαννάκης Ομήρου, πρόεδρος	Σωκράτης Χάσικος
Σωτήρης Σαμψών	Κώστας Κωνσταντίνου
Νίκος Κατσουρίδης	Νεόφυτος Κωνσταντίνου
Άριστος Αριστοτέλους	Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πολλές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ της 1^{ης} Ιουλίου 2010 και της 27^{ης} Ιανουαρίου 2011. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας και ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, ο διευθυντής Διεύθυνσης Υγειονομικού του ΓΕΕΦ, ο διευθυντής Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο πρόεδρος του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου και ο πρόεδρος της Ψυχιατρικής Εταιρείας Κύπρου, καθώς και εκπρόσωποι της Ομάδας Πρωτοβουλίας Γονέων Κληρωτών Στρατιωτών.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η ενοποίηση και ο εκσυγχρονισμός του περί της Εθνικής Φρουράς Νόμου και επιπρόσθετα η θέσπιση νέων προνοιών για περιορισμό του φαινομένου της φυγοστρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τον Υπουργό Άμυνας, η αναθεώρηση της νομοθεσίας που διέπει την Εθνική Φρουρά κρίθηκε αναγκαία, έτσι ώστε αυτή να εκσυγχρονιστεί και να συνάδει με τη σημερινή πραγματικότητα. Ειδικότερα, όπως ο ίδιος υπουργός δήλωσε, η υπό συζήτηση

αναθεώρηση του περί της Εθνικής Φρουράς Νόμου κρίθηκε αναγκαία για τους πιο κάτω λόγους:

1. Ο εν λόγω νόμος θεσπίστηκε το 1964 και έκτοτε έχουν επέλθει σε αυτόν πάρα πολλές τροποποιήσεις, με αποτέλεσμα ορισμένες από τις διατάξεις του να συγκρούονται μεταξύ τους και άλλες να έχουν καταστεί ανενεργές.
2. Οι διατάξεις του είναι διατυπωμένες άλλες στην αρχαϊζουσα, άλλες στην καθαρεύουσα και άλλες στη δημοτική γλώσσα, με αποτέλεσμα να καθιστούν το κείμενο του δυσνόητο.
3. Για τη θεσμοθέτηση αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου που εκδόθηκαν κατά καιρούς και με τις οποίες ρυθμίζονται διάφορα στρατολογικά θέματα, όπως είναι η διάρκεια της θητείας των παιδιών πολύτεκνων και τρίτεκνων οικογενειών, των μόνιμων κατοίκων εξωτερικού, η αναβολή κατάταξης λόγω σπουδών, καθώς και άλλα συναφή θέματα.
4. Για τη ρύθμιση κενών και ασαφειών που διαπιστώθηκαν κατά την εφαρμογή του, καθώς και για την επίλυση σοβαρών λειτουργικών προβλημάτων που υπάρχουν σε σχέση με το θεσμό της εφεδρείας και της εθνοφυλακής.
5. Για την εισαγωγή νέων διατάξεων για τον περιορισμό και την αντιμετώπιση του φαινομένου της φυγοστρατίας.

Επεξηγώντας ο ίδιος υπουργός τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου ενημέρωσε την επιτροπή ότι με αυτές ρυθμίζονται τα πιο κάτω:

1. Η οργάνωση και η διοίκηση της δύναμης της Εθνικής Φρουράς

Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται πρόνοιες που αφορούν την αποστολή, τη συγκρότηση και την οργάνωση της δύναμης της Εθνικής Φρουράς, καθώς και πρόνοιες που καθορίζουν τις εξουσίες και τις αρμοδιότητες του Υπουργού Άμυνας, του Αρχηγού και του Υπαρχηγού της Εθνικής Φρουράς.

Επίσης, εισάγονται νέες πρόνοιες σε σχέση με τα ισχύοντα στην υπό κατάργηση βασική νομοθεσία με τις οποίες:

- α. καθορίζεται ο βαθμός που θα φέρει ο Αρχηγός και ο Υπαρχηγός της δύναμης της Εθνικής Φρουράς και
- β. καθορίζονται οι βαθμοί που θα απονέμονται στους εθνοφρουρούς, εφέδρους και εθνοφύλακες.

2. Η υποχρέωση εκπλήρωσης στρατιωτικής υπηρεσίας, οι διακρίσεις της στρατιωτικής υπηρεσίας και η διάρκειά της

Στο μέρος αυτό εισάγονται πρόνοιες με τις οποίες θεσμοθετούνται οι αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου που αφορούν τις διάφορες κατηγορίες των στρατευσίμων που δικαιούνται μειωμένη θητεία.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του μέρους αυτού, υποχρέωση για υπηρεσία στην Εθνική Φρουρά θα έχουν όλοι οι πολίτες της Δημοκρατίας, καθώς και τα πρόσωπα κυπριακής καταγωγής όχι μόνο από πατέρα, όπως ισχύει σήμερα, αλλά και από μητέρα, έστω και αν δεν έχουν την κυπριακή υπηκοότητα. Εισάγεται επίσης πρόνοια με την οποία ρυθμίζεται για πρώτη φορά η διάρκεια της στρατιωτικής θητείας των αλλοδαπών που αποκτούν την κυπριακή υπηκοότητα.

Επιπρόσθετα, μειώνεται η ηλικία μέχρι την οποία οι στρατεύσιμοι θα έχουν υποχρέωση εκπλήρωσης στρατιωτικής θητείας από το πεντηκοστό έτος της ηλικίας τους, που ισχύει σήμερα, στο τεσσαρακοστό πέμπτο έτος.

3. Η απαλλαγή από την υποχρέωση στρατιωτικής υπηρεσίας και η αναβολή κατάταξης

Στο μέρος αυτό εισάγονται νέες πρόνοιες με τις οποίες θεσμοθετούνται οι αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου που αφορούν την απαλλαγή από την υποχρέωση στρατιωτικής υπηρεσίας και την αναβολή κατάταξης στρατευσίμων.

4. Η καταγραφή, η πρόσκληση, η κατάταξη, η υγειονομική εξέταση και η επανεξέταση στρατευσίμων, εθνοφρουρών και εφέδρων

Στο μέρος αυτό εισάγονται πρόνοιες που ρυθμίζουν την καταγραφή, τη στρατολογική παρακολούθηση και την πρόσκληση για κατάταξη στη δύναμη της Εθνικής Φρουράς των στρατευσίμων, καθώς επίσης πρόνοιες που ρυθμίζουν την υγειονομική εξέταση και επανεξέταση στρατευσίμων, εθνοφρουρών και εφέδρων. Περαιτέρω, περιλαμβάνονται πρόνοιες που καθορίζουν τη σύνθεση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των υγειονομικών επιτροπών.

Ειδικότερα, εισάγονται πρόνοιες που προβλέπουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- α. Την υποχρέωση των αρμόδιων υπηρεσιών να γνωστοποιούν τα στοιχεία των στρατευσίμων, καθώς και κάθε μεταβολή τους στις στρατολογικές υπηρεσίες της Εθνικής Φρουράς.
- β. Τον καταρτισμό πίνακα στον οποίο θα περιλαμβάνονται τα νοσήματα, οι παθήσεις και οι βλάβες της υγείας, στη βάση του οποίου θα κρίνεται η κατάσταση της υγείας στρατευσίμου και ο οποίος θα εκδίδεται με διάταγμα του Υπουργού Άμυνας έπειτα από εισήγηση του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς και θα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
- γ. Την ίδρυση Ειδικής Επιτροπής Ελέγχου, η οποία θα είναι αρμόδια να εξετάζει κατά πόσο οι αποφάσεις των υγειονομικών επιτροπών που προβλέπονται στο νομοσχέδιο συνάδουν τόσο με τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου όσο και του υπό αναφορά πίνακα και να συντάσσει ετήσια έκθεση, καθώς και ειδική, όποτε κρίνει τούτο αναγκαίο ο Υπουργός Άμυνας για συγκεκριμένη περίπτωση, την οποία θα υποβάλλει ενώπιόν του.

5. Η εκπλήρωση της στρατιωτικής υπηρεσίας και η απόλυση

Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται πρόνοιες που ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

α. Τους τρόπους εκπλήρωσης της στρατιωτικής υπηρεσίας.

β. Τις άδειες των εθνοφρουρών.

Στην πρόνοια αυτή, πέραν της αναρρωτικής και κανονικής άδειας που ισχύει σήμερα, εισάγεται επιπρόσθετα η τιμητική και η γονική άδεια.

γ. Τη χρονική διάρκεια της στρατιωτικής υπηρεσίας.

δ. Την οριστική και προσωρινή απόλυση των εθνοφρουρών.

6. Η εφεδρεία της δύναμης της Εθνικής Φρουράς και η εκπλήρωση της εφεδρικής υπηρεσίας

Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται πρόνοιες με τις οποίες προβλέπονται τα ακόλουθα:

α. Η συγκρότηση και η διαδικασία κλήσης των εφέδρων και των εθνοφυλάκων.

β. Η εισαγωγή των όρων “εθνοφυλακή” και “εθνοφύλακας” και της ερμηνείας τους και ο καθορισμός της αποστολής των μονάδων εθνοφυλακής.

γ. Ο καθορισμός του ανώτατου ορίου ηλικίας υπηρεσίας στην εθνοφυλακή στο πεντηκοστό έτος και ο καθορισμός του εξηκοστού τρίτου έτους ως του ανωτάτου ορίου ηλικίας για εθελοντική υπηρεσία.

7. Η εναλλακτική στρατιωτική υπηρεσία και η εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία

Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται πρόνοιες που αφορούν τους αντιρρησίες συνείδησης. Οι πρόνοιες αυτές είναι οι ίδιες με αυτές που ισχύουν στην υπό κατάργηση βασική νομοθεσία, γιατί δεν έχουν δημιουργηθεί οποιαδήποτε προβλήματα κατά την εφαρμογή τους.

8. Ειδικές στρατολογικές διατάξεις

Στο μέρος αυτό εισάγονται πρόνοιες που ρυθμίζουν την αρμοδιότητα χειρισμού στρατολογικών θεμάτων, την καταχώρηση και συμπλήρωση στρατολογικών μεταβολών, καθώς και πρόνοιες που αφορούν τα πιστοποιητικά στρατολογικής κατάστασης.

9. Οι τοποθετήσεις, οι μεταθέσεις και οι αποσπάσεις στρατιωτικού προσωπικού της δύναμης της Εθνικής Φρουράς

Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται πρόνοιες που ρυθμίζουν τις τοποθετήσεις, τις μεταθέσεις και τις αποσπάσεις του στρατιωτικού προσωπικού της δύναμης της Εθνικής Φρουράς.

10. Αδικήματα

Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται πρόνοιες με τις οποίες καθίστανται αδικήματα οι πιο κάτω πράξεις/παραλείψεις και καθορίζονται οι ποινές που επισύρει η διάπραξή τους:

- α. Η ανυποταξία.
- β. Η μη υποβολή από τους στρατευσίμους της προβλεπόμενης δήλωσης των στοιχείων τους.
- γ. Η μη δήλωση από τους εφέδρους της αλλαγής του τόπου διαμονής τους.
- δ. Η άρνηση παραλαβής επιστρατευτικού εγγράφου από εφέδρους.
- ε. Η παράλειψη παρουσίασης σε υγειονομική επιτροπή.
- στ. Η παραπλάνηση των υγειονομικών επιτροπών από στρατευσίμους με στοιχεία που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματική κατάσταση της υγείας τους με σκοπό την εξασφάλιση αναβολής ή απαλλαγής από την υποχρέωση εκπλήρωσης της στρατιωτικής τους υπηρεσίας.

Για τα πιο πάνω αδικήματα προτείνεται αύξηση των ποινών που μπορεί να επιβληθούν από τα δικαστήρια, σε περίπτωση καταδίκης προσώπων για τη διάπραξή τους.

Περαιτέρω, εισάγεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία πρόσωπα που έχουν καταδικαστεί για το αδίκημα της ανυποταξίας λόγω παράλειψης κατάταξης στην Εθνική Φρουρά για εκπλήρωση της υποχρέωσης θητείας τους ή για το αδίκημα της λιποταξίας θα θεωρείται ότι έχουν διαπράξει ατιμωτικό αδίκημα και θα στερούνται ορισμένων δικαιωμάτων τους, όπως είναι το δικαίωμα του εκλέγειν ή του εκλέγεσθαι στις εκλογές για ανάδειξη των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των μελών των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων. Επιπρόσθετα, εισάγεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία θα απαγορεύεται στα πιο πάνω πρόσωπα να εξασφαλίσουν άδεια επαγγέλματος ειδικού φρουρού δυνάμει του περί Ιδιωτικών Γραφείων Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας Νόμου.

11. Οι υποχρεώσεις των εργοδοτών έναντι των εφέδρων και των εθνοφυλάκων

Οι υποχρεώσεις των εργοδοτών έναντι των εφέδρων και των εθνοφυλάκων παραμένουν οι ίδιες που ισχύουν στην υπό κατάργηση βασική νομοθεσία.

12. Τελικές διατάξεις

Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται πρόνοιες που ρυθμίζουν γενικά θέματα εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου.

Περαιτέρω, όπως ο ίδιος υπουργός ανέφερε στην επιτροπή, με στόχο την πάταξη του φαινομένου της φυγοστρατίας, με τον προτεινόμενο νόμο προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Όσοι εθνοφρουροί, για λόγους υγείας, κρίνονται από τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές ικανοί για εκπλήρωση ειδικής στρατιωτικής θητείας θα εκπληρώνουν τη

θητεία τους σε μονάδες της Εθνικής Φρουράς και όχι σε φορείς του δημόσιου τομέα που ισχύει σήμερα και θα εκτελούν τα καθήκοντα που θα καθορίζονται από τον Υπουργό Άμυνας μετά από εισήγηση του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς.

2. Στους στρατευσίμους οι οποίοι για λόγους υγείας κρίνονται ως προσωρινά ακατάλληλοι για εκπλήρωση της θητείας τους και η πάθησή τους, με βάση ιατρική έκθεση, επιδέχεται βελτίωσης δε θα χορηγείται οριστικό αλλά προσωρινό απολυτήριο. Οι εν λόγω στρατεύσιμοι θα παραπέμπονται μία φορά το χρόνο για επανεξέταση της σωματικής τους ικανότητας, όπως ήθελε καθορίσει ο υπουργός, μέχρι τη συμπλήρωση του τριακοστού έτους της ηλικίας τους.
3. Αναβολή κατάταξης στρατευσίμου στην Εθνική Φρουρά για λόγους υγείας θα χορηγείται μέχρι δύο έτη συνολικά. Η εν λόγω αναβολή θα χορηγείται τμηματικά κατά έτος ή κατά εξάμηνο ή κατά τρίμηνο, ανάλογα με τα προβλήματα υγείας που αντιμετωπίζει ο στρατεύσιμος και σύμφωνα με τον υπό αναφορά πίνακα, που θα περιλαμβάνει τα νοσήματα, τις παθήσεις και τις βλάβες της υγείας, που θα εκδίδεται με διάταγμα του Υπουργού Άμυνας.
4. Η σύσταση Ειδικής Επιτροπής Ελέγχου η οποία θα έχει αρμοδιότητα να διερευνά κατά πόσο οι αποφάσεις της Επιτροπής Κατάταξης ή της Επιτροπής Εξέτασης Σωματικής Ικανότητας που προβλέπονται στον προτεινόμενο νόμο συνάδουν με τις πρόνοιές του, καθώς και με τον υπό αναφορά πίνακα. Η εν λόγω επιτροπή θα συντάσσει ετήσια έκθεση, όποτε κρίνει τούτο αναγκαίο ο Υπουργός Άμυνας για συγκεκριμένη περίπτωση, την οποία θα υποβάλλει ενώπιόν του.
5. Στους εθνοφρουρούς που εκπληρώνουν την υποχρέωση της θητείας τους στη δύναμη της Εθνικής Φρουράς θα χορηγείται πιστοποιητικό εκπλήρωσης στρατιωτικής θητείας.

Περαιτέρω, όπως δήλωσε ο ίδιος υπουργός, το εν λόγω υπουργείο, μετά από διεξοδική μελέτη όλων των παραμέτρων του φαινομένου της φυγοστρατίας, έχει την άποψη ότι, ανεξάρτητα από τις πρόνοιες που περιλαμβάνονται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, το θέμα αυτό πρέπει να αντιμετωπιστεί συλλογικά, γι' αυτό και στην προσπάθεια αυτή πρέπει να συμβάλουν οι κρατικές και οι ημικρατικές υπηρεσίες, καθώς και άλλοι αρμόδιοι φορείς.

Συναφώς, για την υλοποίηση της προσπάθειας αυτής, όπως ο ίδιος υπουργός ανέφερε, έχει περιληφθεί στην πρόταση του εν λόγω υπουργείου, η οποία υποβλήθηκε με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση, και η εισήγησή του όπως, στα πλαίσια της γενικότερης προσπάθειας για αντιμετώπιση του φαινομένου της φυγοστρατίας, κληθούν όλες οι κρατικές και ημικρατικές υπηρεσίες να μελετήσουν με βάση το σύνταγμα και την κείμενη νομοθεσία τη δυνατότητα θέσπισης στις νομοθεσίες τους σχετικών διατάξεων και/ή την υιοθέτηση μέτρων στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους, ώστε το φαινόμενο της φυγοστρατίας να περιοριστεί και/ή κατά το δυνατό να εξαλειφθεί.

Οι εκπρόσωποι της Ομάδας Πρωτοβουλίας Γονέων Κληρωτών Στρατιωτών δήλωσαν πως η οργάνωσή τους υιοθετεί ανεπιφύλακτα τις προτεινόμενες στο νομοσχέδιο πρόνοιες που στοχεύουν στην πάταξη της φυγοστρατίας και παράλληλα υπέβαλαν στην επιτροπή τις πιο κάτω εισηγήσεις:

1. Απαιτείται να δοθεί ξεκάθαρο μήνυμα από τον Υπουργό Άμυνας ότι το κριτήριο για το ποιος είναι ικανός ή εντελώς ακατάλληλος να υπηρετήσει στρατιωτική θητεία θα αλλάξει οριστικά και αμετάκλητα. Συναφώς, τα πρόσωπα τα οποία είναι ικανά να σπουδάσουν και να εργοδοτηθούν στο δημόσιο τομέα ή οπουδήποτε αλλού πρέπει εξ ορισμού να θεωρούνται ικανοί να υπηρετήσουν τουλάχιστον ειδική στρατιωτική θητεία.

2. Η πιο πάνω θέση τους πρέπει να αποτελεί καθοριστικό κριτήριο κατά την ετοιμασία του πίνακα νοσημάτων, παθήσεων και βλαβών της υγείας που προβλέπεται στο νομοσχέδιο, στη βάση του οποίου θα κρίνονται οι στρατεύσιμοι ακατάλληλοι για στράτευση. Συναφώς, στη βάση του πίνακα αυτού πρέπει να καθοριστούν και οι διαδικασίες ιατρικής εξέτασης και επανεξέτασης των στρατευσίμων που επικαλούνται προβλήματα υγείας, για να δοθεί η σωστή καθοδήγηση στα μέλη των υγειονομικών επιτροπών που θα αποφασίζουν ποιος είναι ικανός να εκτίσει στρατιωτική θητεία και ποιος είναι ανίκανος.
3. Αναμένεται ότι, με την έναρξη ισχύος του προτεινόμενου νόμου, ο Υπουργός Άμυνας:
 - α. θα καλέσει τους στρατευσίμους που κρίθηκαν με βάση τις πρόνοιες της ισχύουσας νομοθεσίας ικανοί για εκπλήρωση εναλλακτικής υπηρεσίας και οι οποίοι σήμερα εκτελούν κοινωνική υπηρεσία να υπηρετήσουν σε μονάδες της Εθνικής Φρουράς, για να εκπληρώσουν ειδική στρατιωτική θητεία,
 - β. θα καλέσει για επανεξέταση της σωματικής ικανότητας τους φοιτητές, τους εργαζομένους και οποιουσδήποτε άλλους έχουν εξασφαλίσει απαλλαγή από την εκπλήρωση της στρατιωτικής τους υπηρεσίας για λόγους υγείας και θα επιβάλει σ' αυτούς που θα κριθούν από την εν λόγω επανεξέταση ικανοί να υπηρετήσουν τουλάχιστον ειδική στρατιωτική θητεία, ώστε να δικαιωθούν οι χιλιάδες νέοι οι οποίοι υπηρέτησαν τα τελευταία χρόνια τη στρατιωτική τους θητεία κάτω από το χλευασμό των όσων δεν υπηρέτησαν την εν λόγω θητεία, εκμεταλλευόμενοι τις αδυναμίες της ισχύουσας νομοθεσίας.
4. Ο Υπουργός Άμυνας πρέπει να δώσει κατευθυντήριες γραμμές προς την προβλεπόμενη στο νομοσχέδιο Ειδική Επιτροπή Ελέγχου, η οποία θα είναι αρμόδια να εξετάζει κατά πόσο οι αποφάσεις των υγειονομικών επιτροπών

συνάδουν με τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου και του υπό αναφορά πίνακα, στον οποίο θα περιλαμβάνονται τα νοσήματα, οι παθήσεις και οι βλάβες της υγείας, ώστε να παρεμβαίνει, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δόθηκε υπερβολικός αριθμός απαλλαγών από την Επιτροπή Εξέτασης Σωματικής Ικανότητας ή το Ειδικό Ιατροσυμβούλιο.

Τέλος, όπως οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν, η οργάνωσή τους αναμένει ότι οι πιο πάνω εισηγήσεις τους θα ληφθούν σοβαρά υπόψη από το Υπουργείο Άμυνας κατά την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου, τονίζοντας παράλληλα ότι στόχος τους είναι η δικαίωση όλων των εθνοφρουρών που υπηρέτησαν και υπηρετούν τη θητεία τους.

Ο πρόεδρος της Ψυχιατρικής Εταιρείας Κύπρου ανέφερε πως η οργάνωσή τους κλήθηκε από το Υπουργείο Άμυνας, στα πλαίσια της επεξεργασίας από αυτό των προνοιών του νομοσχεδίου που αφορούν την πάταξη του φαινομένου της φυγοστρατίας, να εκφράσει τις απόψεις της επί των εν λόγω προνοιών, καθώς και επί του προσχεδίου του πίνακα που προβλέπεται σ' αυτό, στον οποίο θα περιλαμβάνονται τα νοσήματα, οι παθήσεις και οι βλάβες της υγείας και στη βάση του οποίου θα κρίνεται η σωματική ικανότητα των στρατευσίμων. Συναφώς, η Ψυχιατρική Εταιρεία Κύπρου εισηγήθηκε την απλοποίηση ορισμένων ιατρικών εννοιών που περιλήφθηκαν στο προσχέδιο του εν λόγω πίνακα, με στόχο την εισαγωγή τρόπων ελέγχου της σωματικής ικανότητας των στρατευσίμων, ώστε, αφενός, να μην αδικούνται αυτοί οι οποίοι είναι πραγματικά ασθενείς και, αφετέρου, να μη διαφεύγουν τα πρόσωπα τα οποία με διάφορους τρόπους προσπαθούν να ξεγελάσουν τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές, για να μην υπηρετήσουν τη στρατιωτική τους θητεία. Στα πλαίσια της μελέτης των ψυχιατρικών νόσων που περιλήφθηκαν στο προσχέδιο του εν λόγω πίνακα, παρατηρήθηκε ότι σε αυτόν υπήρχαν όλες σχεδόν οι ασθένειες που περιλαμβάνονται στην παγκόσμια ταξινόμηση της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, χωρίς όμως να αναφέρεται σ' αυτόν

ότι πρέπει να γίνεται επιπρόσθετα και αξιολόγηση της οικογενειακής, κοινωνικής και επαγγελματικής λειτουργικότητας του ασθενούς, γεγονός που αποτελεί βασικό κριτήριο των ψυχιάτρων κατά την ψυχική τους διάγνωση. Συναφώς, εισηγήθηκαν τη συμπερίληψη στον εν λόγω πίνακα της υπό αναφορά αξιολόγησης “της λειτουργικότητας του ασθενούς”, στη βάση της οποίας θα προσδιορίζεται από τους ειδικούς ιατρούς κατά πόσο θα δικαιολογείται η παροχή οποιασδήποτε προσωρινής αναστολής της κατάταξης ή απαλλαγής από την κατάταξη στρατευσίμου.

Επιπρόσθετα, όπως ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε, η οργάνωσή τους, παρ’ όλο που συμφωνεί με την προτεινόμενη στο νομοσχέδιο ειδική στρατιωτική θητεία των στρατευσίμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα ελαφράς ή βαρύτερης ψυχοπαθολογίας, η προτεινόμενη στο νομοσχέδιο αύξηση της χρονικής διάρκειας της ειδικής στρατιωτικής θητείας, ως αποτρεπτικό μέτρο, είναι άδικη και εισηγήθηκε αντί της προτεινόμενης αύξησης την επέκταση του χρόνου κατά τον οποίο θα παραμένουν στις στρατιωτικές μονάδες, έτσι ώστε να υπηρετούν και κατά τις απογευματινές ώρες, για να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να απασχολούνται με οτιδήποτε άλλο κατά τη διάρκεια της ειδικής στρατιωτικής θητείας που θα υπηρετούν.

Περαιτέρω, ο πρόεδρος της Ψυχιατρικής Εταιρείας Κύπρου τόνισε ότι οι στρατεύσιμοι πρέπει να υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία ανάλογα με τη σωματική ικανότητά τους και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις πρέπει να κρίνεται κάποιος ως ανίκανος να υπηρετήσει την εν λόγω θητεία.

Καταλήγοντας, ανέφερε ότι οι εισηγήσεις τους δεν αποσκοπούν στο να δημιουργήσουν οποιοδήποτε πρόβλημα, αλλά να βοηθήσουν, ώστε να τεθεί τροχοπέδη στους στρατευσίμους οι οποίοι δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας και προσπορούνται την ύπαρξη τέτοιων προβλημάτων, καθώς και στους στρατευσίμους οι οποίοι αντιμετωπίζουν μικρό πρόβλημα υγείας και προσπαθούν να το εκμεταλλευτούν,

με στόχο να περιοριστεί, κατά το δυνατό, το φαινόμενο της φυγοστρατίας. Με τον τρόπο αυτό, όπως δήλωσε ο ίδιος, δε θα υπάρχει πιθανότητα να αδικηθεί οποιοσδήποτε στρατεύσιμος είναι πραγματικά άρρωστος. Για το σκοπό αυτό η οργάνωσή τους βρίσκεται στη διάθεση τόσο του αρμόδιου υπουργείου όσο και της Βουλής των Αντιπροσώπων, για να καταστεί δυνατή η απλοποίηση και η επίλυση ορισμένων θεμάτων.

Ο εκπρόσωπος των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας ενημέρωσε την επιτροπή ότι οι υπηρεσίες που εκπροσωπεί είναι αρμόδιες για τις περιπτώσεις που στρατεύσιμος δεν προσποιείται, αλλά αδυνατεί πραγματικά να εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις λόγω προβλημάτων υγείας που αντιμετωπίζει. Συναφώς, δήλωσε ο ίδιος, το υπουργείο του παρέχει στην κοινωνία και στην Εθνική Φρουρά όλες τις υπηρεσίες που έχει στη διάθεσή του, ώστε τα άτομα τα οποία έχουν τη θέληση να υπηρετήσουν τη στρατιωτική τους θητεία, αλλά αντιμετωπίζουν ορισμένα προβλήματα, να μπορούν να προσφεύγουν κατά τη διάρκεια της θητείας τους στις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας για τη θεραπεία και τη στήριξή τους, για να εξακολουθήσουν να υπηρετούν τη θητεία τους. Περαιτέρω, όπως ο ίδιος επισήμανε, απαιτείται να αναβαθμιστούν οι αρμόδιες ιατρικές υπηρεσίες της Εθνικής Φρουράς με την αύξηση του απαιτούμενου εξειδικευμένου ιατρικού προσωπικού, την ψυχοεκπαίδευση των στελεχών και των διοικητών σε σχέση με το χειρισμό τέτοιων περιστατικών στις μονάδες τους, καθώς και με την αύξηση των παρεχόμενων στους στρατευσίμους κατάλληλων θεραπειών. Τέλος, τόνισε πως τα ανθρώπινα δικαιώματα των ασθενών που αντιμετωπίζουν ψυχικά προβλήματα πρέπει να διασφαλίζονται τόσο σε σχέση με την ενδεδειγμένη θεραπεία τους όσο και με την προσβασιμότητά τους στις αρμόδιες υπηρεσίες.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου δήλωσε πως ο σύλλογος δεν ενίσταται στην προτεινόμενη στο νομοσχέδιο ειδική στρατιωτική θητεία, όμως δεν ήταν σε θέση να εκφέρει οποιαδήποτε άποψη για το κατά πόσο η διάρκεια της εν λόγω θητείας πρέπει να είναι ίση ή μεγαλύτερη από τη διάρκεια της στρατιωτικής υπηρεσίας. Τέλος, ανέφερε ότι το προσχέδιο του υπό αναφορά πίνακα, στον οποίο θα περιλαμβάνονται τα σωματικά νοσήματα και οι σωματικές παθήσεις, στη βάση του οποίου θα αποφασίζεται από τους ειδικούς ιατρούς κατά πόσο ένα πρόσωπο είναι ικανό να εκτίσει τη στρατιωτική του θητεία ή όχι, έχει διαβιβαστεί στους αρμοδίους των ιατρικών ειδικοτήτων και αναμένονται τα σχόλιά τους.

Ο διευθυντής της Διεύθυνσης Υγειονομικού του ΓΕΕΦ ενημέρωσε την επιτροπή ότι το Υπουργείο Άμυνας προέβη ήδη στην πρόσληψη γενικών ιατρών για τις μονάδες της Εθνικής Φρουράς, όπου αποτείνονται σε πρώτο στάδιο οι εθνοφρουροί, όταν αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας, και καταβάλλονται προσπάθειες για πρόσληψη επιπρόσθετου αριθμού ψυχολόγων.

Στα πλαίσια της μελέτης του νομοσχεδίου από την επιτροπή, μέλη της ζήτησαν από τον Υπουργό Άμυνας περαιτέρω ενημέρωση για επιμέρους θέματα που άπτονται των προνοιών του που αφορούν ειδικότερα την πάταξη της φυγοστρατίας. Επί των ειδικών αυτών θεμάτων κατατέθηκαν από τον αρμόδιο υπουργό απαντήσεις με επιστολή του, στην οποία περιλαμβάνονται τα ακόλουθα σε σχέση με τους στρατευσίμους που θα εκτίουν ειδική στρατιωτική θητεία:

1. Θα υπηρετούν σε μεγάλα στρατόπεδα με υποδομή υγειονομικής υποστήριξης εντός της επαρχίας συμφερόντων τους και θα αποτελούν τμήμα της οργανικής δύναμης των μονάδων που στρατωνίζονται σε αυτά. Τα καθήκοντά τους θα περιλαμβάνουν εκτέλεση εργασιών αποκλειστικά για τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς, όπως οργάνωση εδάφους (συντήρηση και κατασκευή αμυντικών έργων

κ.λπ.), παροχή υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης και υποστήριξης διοικητικής μέριμνας, με στόχο την εξοικονόμηση προσωπικού σε μάχιμες υπηρεσίες και κατά κανόνα δε θα διανυκτερεύουν στα στρατόπεδα.

2. Θα φέρουν στρατιωτική στολή, αλλά δε θα φέρουν οπλισμό και δε θα τους ανατίθενται καθήκοντα ή υπηρεσίες σε σχέση με την ασφάλεια των μονάδων και των στρατοπέδων.
3. Θα υπόκεινται σε εκπαίδευση με βάση συγκεκριμένο γι' αυτούς πρόγραμμα, προκειμένου να ανταποκρίνονται στα ειδικά καθήκοντα που θα τους ανατίθενται.
4. Θα υπάγονται στους πειθαρχικούς κανονισμούς της Εθνικής Φρουράς, δεδομένου ότι, με βάση τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου, θα υπηρετούν στην Εθνική Φρουρά με στρατιωτική ιδιότητα.
5. Θα ακολουθούν ειδικό πρόγραμμα το οποίο θα προσαρμοσθεί στο πρόγραμμα ωρών υπηρεσίας και εκπαίδευσής του ΓΕΕΦ και θα ακολουθούν το ωράριο των στελεχών της μονάδας τους. Σημειώνεται ότι το πρόγραμμα που θα ακολουθούν και τα καθήκοντα που θα εκτελούν είναι ο λόγος που, με βάση και την αρχή της αναλογικότητας, επέβαλε όπως οι εν λόγω στρατιώτες υπηρετούν θητεία αυξημένη κατά οκτώ μήνες.
6. Δε θα κατανέμονται σε όπλα ή σώματα ούτε και θα τους απονέμονται ειδικότητες. Σε περίπτωση πολέμου θα ανατίθενται σε αυτούς υποστηρικτικά ενισχυτικά καθήκοντα στις υπηρεσίες διοικητικής υποστήριξης και διοικητικής μέριμνας. Προς τούτο και με βάση την αρχή της ισότητας, στην εφεδρεία θα επανδρώνουν μονάδες μετόπισθεν, δηλαδή διοικητικής υποστήριξης και διοικητικής μέριμνας.
7. Το πιστοποιητικό εκπλήρωσης στρατιωτικής θητείας που προβλέπεται στον προτεινόμενο νόμο θα χορηγείται σε εθνοφρουρούς που εκπληρώνουν την υποχρέωση θητείας τους στην Εθνική Φρουρά, όπως προνοείται σ' αυτόν. Στο

πιστοποιητικό αυτό θα αναγράφεται τόσο η διάρκεια της θητείας όσο και το είδος της, καθώς και οι ειδικότητες που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους στην Εθνική Φρουρά. Το εν λόγω πιστοποιητικό θα επέχει θέση πιστοποιητικού στρατολογικής κατάστασης και θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάθε νόμιμη χρήση, όπως για σκοπούς εργοδότησης, σπουδών κ.λπ., και προοδευτικά θα καταστεί αντιληπτό, ειδικά από τους εργοδότες, ότι όσοι κατέχουν τέτοιο πιστοποιητικό έχουν εκπληρώσει την υποχρέωση της στρατιωτικής τους θητείας, σε αντίθεση με αυτούς που προσκομίζουν απλώς πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης.

Περαιτέρω, στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής ζήτησαν πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις από τον Υπουργό Άμυνας και τον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς σε σχέση με τις πρόνοιές του και εξέφρασαν ορισμένες διαφωνίες και/ή επιφυλάξεις σε σχέση με αυτές.

Στη βάση της συζήτησης που διεξήχθη στην επιτροπή, το Υπουργείο Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη τις εισηγήσεις που υπέβαλαν μέλη της, κατέθεσε αναδιαμορφωμένο κείμενο στην επιτροπή, στο οποίο έχουν επέλθει, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Προστέθηκαν σ' αυτό οι όροι “ανυπότακτος”, “αξιωματικός με σύμβαση”, “υπαξιωματικός με σύμβαση” και “οπλίτης με σύμβαση” και οι ερμηνείες τους και διαγράφηκαν οι όροι “ενεργός υπηρεσία” και “επίκουρος” και οι ερμηνείες τους.
2. Προστέθηκε στην πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία ο Υπουργός Άμυνας δύναται με απόφασή του να συγκροτεί στο υπουργείο του επιτελείο το οποίο απαρτίζεται από στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό και σύμφωνα με την οποία οι αξιωματικοί και οι υπαξιωματικοί που το απαρτίζουν ορίζονται από τον Υπουργό Άμυνας, ανάλογα με τις εκάστοτε υπηρεσιακές ανάγκες, η αναφορά ότι οι εν λόγω

αξιωματικοί και υπαξιωματικοί θα ορίζονται από τον υπουργό μετά από συνεννόησή του με τον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς.

3. Διαγράφηκε η πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία η διάρκεια της ειδικής στρατιωτικής θητείας δύναται, μετά τη συμπλήρωση θητείας είκοσι τουλάχιστον μηνών, λόγω καλής διαγωγής να μειωθεί κατά δύο μήνες με απόφαση του υπουργού, έπειτα από εισήγηση του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς.
4. Διευκρινίστηκε στην πρόνοιά του που προβλέπει ότι η υποχρέωση εφεδρικής υπηρεσίας στη δύναμη της Εθνικής Φρουράς δύναται να παραταθεί και πέραν του πεντηκοστού έτους της ηλικίας των εφέδρων στις προβλεπόμενες στο νομοσχέδιο περιπτώσεις ότι η εν λόγω παράταση θα δύναται να δοθεί κατά κλάση ή κατηγορία ή ειδικότητα ή τόπο καταγωγής. Επιπρόσθετα, προστέθηκε πρόνοια σύμφωνα με την οποία δε θα δύναται να παραταθεί η υποχρέωση εφεδρικής υπηρεσίας οποιουδήποτε προσώπου, σε περίπτωση που δεν το επιτρέπει η σωματική του ικανότητα.
5. Διαμορφώθηκε η πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία δικαιούνται απαλλαγή από την υποχρέωση εκπλήρωσης στρατιωτικής υπηρεσίας όσοι κατέχουν την κυπριακή και ελληνική υπηκοότητα και κατά τη διάρκεια της μόνιμης διαμονής τους στην Ελλάδα εκπλήρωσαν χωρίς εξαγορά την υποχρέωση στρατιωτικής τους θητείας, ώστε τα εν λόγω πρόσωπα να δικαιούνται απαλλαγή, εφόσον διέμεναν με την οικογένειά τους μόνιμα στην Ελλάδα για συνεχή χρονική περίοδο έξι τουλάχιστον χρόνων και κατά τη διάρκεια της διαμονής τους αυτής εκπλήρωσαν χωρίς εξαγορά την υποχρέωση στρατιωτικής τους θητείας στις Ένοπλες Δυνάμεις της Ελλάδας.
6. Προστέθηκε στην πρόνοιά του που προβλέπει ότι απαλλάσσονται από την υποχρέωση εκπλήρωσης στρατιωτικής υπηρεσίας οι υπουργοί, οι βουλευτές, οι

ευρωβουλευτές και οι δικαστές ότι απαλλάσσονται επιπρόσθετα και ο Γενικός και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

7. Τροποποιήθηκε η πρόνοιά του που προβλέπει ότι χορηγείται αναβολή κατάταξης σε αυτούς που φοιτούν σε τμήμα νοσηλευτικής ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της Δημοκρατίας ή στον κλάδο μαγειρικής-ζαχαροπλαστικής του Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου, ώστε η εν λόγω αναβολή που αφορά αυτούς που φοιτούν στον κλάδο μαγειρικής-ζαχαροπλαστικής να χορηγείται και σε αυτούς που φοιτούν στον ίδιο κλάδο σε οποιοδήποτε ανώτερο ή ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της Δημοκρατίας.
8. Διαγράφηκε η πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία χορηγείται αναβολή κατάταξης σε αυτούς που ακολουθούν κλειστού τύπου πρόγραμμα θεραπευτικής αγωγής κατά της εξάρτησης από τα ναρκωτικά ή άλλης εξαρτησιογόνου ουσίας.
9. Προστέθηκε σε αυτό πρόνοια σύμφωνα με την οποία χορηγείται αναβολή εκπλήρωσης υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας στη δύναμη της Εθνικής Φρουράς σε αυτούς που έχουν επιλεγεί ως μέρος του προσωπικού που θα υπηρετεί για σκοπούς πολιτικής σχεδίασης έκτακτων αναγκών για όσο χρόνο αποτελούν μέρος του εν λόγω προσωπικού.
10. Προστέθηκε σ' αυτό πρόνοια σύμφωνα με την οποία ο Υπουργός Άμυνας δύναται να χορηγεί αναβολή εκπλήρωσης υπηρεσίας σε στρατεύσιμο σε περίπτωση σοβαρού κωλύματός του, εφόσον δεν παρέχεται ο αναγκαίος χρόνος παραπομπής της υπόθεσής του στην προβλεπόμενη σ' αυτό συμβουλευτική επιτροπή.
11. Προστέθηκε σ' αυτό πρόνοια σύμφωνα με την οποία πρόσωπο στο οποίο χορηγήθηκε, δυνάμει των προνοιών του προτεινόμενου νόμου, απαλλαγή ή αναβολή από την υποχρέωση εκπλήρωσης στρατιωτικής υπηρεσίας και ο λόγος

για τον οποίο χορηγήθηκε η εν λόγω απαλλαγή ή αναβολή παύσει να υφίσταται θα υποχρεούται να ενημερώσει γραπτώς το αρμόδιο στρατολογικό γραφείο της δύναμης της Εθνικής Φρουράς στο οποίο υπάγεται μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία που παύει να υφίσταται ο λόγος της απαλλαγής ή της αναβολής. Περαιτέρω, προστέθηκε πρόνοια σύμφωνα με την οποία καθίσταται αδίκημα η εν λόγω παράλειψη από πρόσωπο και καθορίζονται οι ποινές που επισύρει η καταδίκη του.

12. Προστέθηκε πρόνοια σύμφωνα με την οποία καθίστανται αδικήματα η παράλειψη προσώπου να υποβάλει δήλωση στοιχείων στα στρατολογικά μητρώα, δυνάμει των προβλεπόμενων στον προτεινόμενο νόμο διατάξεων, η υποβολή της εκπρόθεσμα, η αναγραφή σε αυτή ανακριβών στοιχείων και η υποβολή ανακριβών δικαιολογητικών και καθορίζονται οι ποινές που επισύρει η καταδίκη του από τη διάπραξη του αδικήματος αυτού.
13. Διαγράφηκε η πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία, σε ειδικές περιπτώσεις, τα καθήκοντα που θα εκτελούν όσοι εκπληρώνουν ειδική στρατιωτική θητεία δυνατό να περιλαμβάνουν και την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφελείας σε φορέα του δημόσιου τομέα, όπως καθορίζει ο Υπουργός Άμυνας, μετά από συνεννόηση με τον προϊστάμενο στο δημόσιο τομέα.
14. Τροποποιήθηκε η πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία απολύονται προσωρινά από τη δύναμη της Εθνικής Φρουράς και τους χορηγείται προσωρινό απολυτήριο, μεταξύ άλλων περιπτώσεων που καθορίζονται στο νομοσχέδιο, τα πρόσωπα που επιλέχθηκαν για φοίτηση στο τμήμα νοσηλευτικής ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της Δημοκρατίας ή στον κλάδο μαγειρικής και ζαχαροπλαστικής του Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου, ώστε το εν λόγω προσωρινό απολυτήριο που χορηγείται σε όσους φοιτούν στον κλάδο μαγειρικής και

ζαχαροπλαστικής να χορηγείται και σε όσους φοιτούν στον εν λόγω κλάδο σε οποιοδήποτε ανώτερο ή ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

15. Προστέθηκε σε αυτό πρόνοια σύμφωνα με την οποία ο Υπουργός Άμυνας δύναται να αποφασίζει την οριστική ή προσωρινή απόλυση εθνοφρουρού, χωρίς την εισήγηση της προβλεπόμενης σε αυτό Συμβουλευτικής Επιτροπής, σε περίπτωση έκτακτου κωλύματος του εν λόγω εθνοφρουρού και εφόσον δεν παρέχεται ο αναγκαίος χρόνος παραπομπής της υπόθεσής του στην εν λόγω επιτροπή.
16. Προστέθηκε σε αυτό πρόνοια σύμφωνα με την οποία δε θα αναγνωρίζονται ως αντιρρησίες συνείδησης και δε θα υπάγονται στις σχετικές με αυτούς διατάξεις του προτεινόμενου νόμου πρόσωπα τα οποία έχουν υπηρετήσει ενόπλως για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα στο Στρατό της Δημοκρατίας ή στη δύναμη της Εθνικής Φρουράς ή σε ξένες ένοπλες δυνάμεις ή στις δυνάμεις ασφαλείας μετά τον ενστερνισμό των πεποιθήσεων που τους εμποδίζουν στην εκπλήρωση της στρατιωτικής υποχρέωσης για λόγους συνείδησης.
17. Τροποποιήθηκε η πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία ο Υπουργός Άμυνας δύναται, αφού λάβει υπόψη του τις απόψεις του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς και του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Άμυνας, να τοποθετεί, να μεταθέτει, να διαθέτει ή να αποσπά οποιοδήποτε στέλεχος της δύναμης της Εθνικής Φρουράς στο Υπουργείο Άμυνας για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων, ώστε ο Υπουργός Άμυνας να δύναται να προβαίνει στις πιο πάνω ενέργειες μετά από συνεννόηση με τον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς και το γενικό διευθυντή.
18. Διασαφηνίστηκε στην πρόνοιά του, σύμφωνα με την οποία ο Υπουργός Άμυνας, μετά από έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, δύναται να τοποθετεί, να αποσπά ή να διαθέτει, έπειτα από συνεννόηση με τον Υπουργό Εξωτερικών, στέλεχος της

δύναμης της Εθνικής Φρουράς σε οποιαδήποτε πρεσβεία ή διπλωματική ή άλλη αποστολή της Δημοκρατίας στο εξωτερικό για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων, ότι το εν λόγω στέλεχος κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του θα είναι υπόλογο στον αρχηγό της διπλωματικής αποστολής σε ό,τι αφορά την εκτέλεση των καθηκόντων του.

19. Αναδιατυπώθηκε η πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία στοιχειοθετείται το αδίκημα της ανυποταξίας.
20. Βελτιώθηκε η διατύπωση ορισμένων προνοιών του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να επιφέρει στο διαμορφωμένο κείμενο του νομοσχεδίου τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Την προσθήκη στην πρόνοιά του, σύμφωνα με την οποία το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, σε περίπτωση έκτακτων περιστάσεων ή αναγκών της δύναμης της Εθνικής Φρουράς σε εξειδικευμένο προσωπικό ή όταν καθίσταται απαραίτητο για τη συγκρότηση και λειτουργία ορισμένων μονάδων ή υπηρεσιών της δύναμης, να εξουσιοδοτεί τον Υπουργό Άμυνας, μετά από συνεννόησή του με τον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς, να προσλαμβάνει με σύμβαση στη δύναμη ως αξιωματικούς ή υπαξιωματικούς πρόσωπα με ειδική μόρφωση, προσόντα ή πείρα και ως οπλίτες πρόσωπα που έχουν εκπληρώσει την υποχρέωση θητείας τους στη δύναμη της Εθνικής Φρουράς, επιπρόσθετης πρόνοιας ότι η πρόσληψη των εν λόγω προσώπων θα γίνεται με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας της δύναμης.
2. Την τροποποίηση της πρόνοιάς του, σύμφωνα με την οποία είναι δυνατό με απόφαση του Υπουργού Άμυνας, έπειτα από σχετική εισήγηση του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς, να απονέμεται σε πρόσωπα που προσλαμβάνονται με

σύμβαση, δυνάμει των προνοιών του προτεινόμενου νόμου, ή στους εθνοφύλακες ή στους εφέδρους, λόγω ειδικής μόρφωσης, προσόντων ή πείρας, ο ειδικός βαθμός του επίκουρου αξιωματικού ή υπαξιωματικού, τον οποίο διατηρούν μόνο κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους στη δύναμη της Εθνικής Φρουράς, έτσι ώστε να διατηρούν τον εν λόγω ειδικό βαθμό και μετά το τέλος της υπηρεσίας τους.

3. Την τροποποίηση της πρόνοιάς του σύμφωνα με την οποία η υποχρέωση εφεδρικής υπηρεσίας στη δύναμη της Εθνικής Φρουράς δύναται να παραταθεί και πέραν του πεντηκοστού έτους της ηλικίας με απόφαση του Υπουργού Άμυνας, έπειτα από εισήγηση του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς, μεταξύ άλλων περιπτώσεων που καθορίζονται στον προτεινόμενο νόμο, και στις περιπτώσεις πολιτών της Δημοκρατίας οι οποίοι υποβάλλουν αίτημα για εθελοντική ένταξή τους στην εθνοφυλακή μέχρι τη συμπλήρωση του εξηκοστού τρίτου έτους της ηλικίας τους, έτσι ώστε να διαγραφεί το ανώτατο όριο που προτείνεται σε σχέση με την ηλικία τους και να μπορούν τα εν λόγω πρόσωπα να υπηρετούν στην εθνοφυλακή και πέραν του εξηκοστού τρίτου έτους της ηλικίας τους, νοουμένου ότι το επιτρέπει η σωματική ικανότητά τους.
4. Τη διαγραφή από την πρόνοιά του με την οποία προβλέπεται ότι σε περίπτωση που στρατεύσιμος, ο οποίος καλείται για κατάταξη στη δύναμη της Εθνικής Φρουράς για εκπλήρωση υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας και ο οποίος εργάζεται σε τακτική απασχόληση σε εργοδότη ότι η απασχόλησή του δε διακόπτεται, αλλά αναστέλλεται για όσο χρόνο διαρκεί η υπηρεσία του στη δύναμη της σχετικής αναφοράς, σύμφωνα με την οποία για όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή απασχόλησης του εν λόγω στρατευσίμου, ο εργοδότης του θα υποχρεούται να καταβάλλει στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων τόσο την εισφορά που έχει ο ίδιος υποχρέωση να καταβάλλει πριν από την κατάταξη του στρατευσίμου όσο και την

εισφορά που έχει υποχρέωση να καταβάλλει ο εν λόγω στρατεύσιμος, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι αυτός δε θα παρέχει οποιαδήποτε υπηρεσία στον εργοδότη. Συνακόλουθα, η επιτροπή αποφάσισε τη διαγραφή της πρόνοιάς του με την οποία προβλέπεται ότι ο εργοδότης που παραλείπει ή αμελεί να καταβάλει την υπό αναφορά εισφορά διαπράττει αδίκημα κατά τα διαλαμβανόμενα στη σχετική διάταξη του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου.

5. Την προσθήκη σε αυτό πρόνοιας με την οποία προβλέπεται η σύσταση Επιτροπής Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Φυγοστρατίας, η οποία θα είναι αρμόδια να μελετά το θέμα της φυγοστρατίας και να υποβάλλει στις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς εισηγήσεις αναφορικά με τη λήψη νομοθετικών και διοικητικών ρυθμίσεων για την πρόληψη και αντιμετώπιση του φαινομένου της φυγοστρατίας. Σύμφωνα με την πρόνοια αυτή, η εν λόγω επιτροπή θα αποτελείται από δέκα μέλη και σε αυτή θα μετέχουν ο Υπουργός Άμυνας ως πρόεδρος, ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή εκπρόσωπός του, ο Υπουργός Υγείας ή εκπρόσωπός του, ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού ή εκπρόσωπός του, ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, ο πρόεδρος του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, ο πρόεδρος του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου και ο πρόεδρος του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου.

Πέραν των πιο πάνω τροποποιήσεων, ως αποτέλεσμα των ομόφωνων αποφάσεων της επιτροπής, η τελευταία επέφερε στο κείμενο του νομοσχεδίου και τις ακόλουθες τροποποιήσεις, στη βάση των πιο κάτω κατά πλειοψηφία θέσεων της:

1. Ο πρόεδρος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και τα μέλη της βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και

του Δημοκρατικού Συναγερμού αποφάσισαν κατά πλειοψηφία να επιφέρουν στο αναδιαμορφωμένο κείμενο του νομοσχεδίου τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

- α. Την περαιτέρω διαμόρφωση της πρόνοιάς του που καθορίζει τις προϋποθέσεις πρόσληψης με σύμβαση στη δύναμη της Εθνικής Φρουράς προσώπων ως αξιωματικών ή υπαξιωματικών ή οπλιτών και ειδικότερα της πρόνοιας σύμφωνα με την οποία τα εν λόγω πρόσωπα προσλαμβάνονται για αρχική περίοδο υπηρεσίας διάρκειας έξι μηνών, η οποία δύναται, αν οι υπηρεσιακές ανάγκες της δύναμης το απαιτούν, να ανανεώνεται με απόφαση του υπουργού για επιπλέον τρεις διαδοχικές εξάμηνες περιόδους, έπειτα από εισήγηση του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς και γραπτή συγκατάθεση των ενδιαφερομένων, έτσι ώστε τα εν λόγω πρόσωπα να προσλαμβάνονται με σύμβαση για αρχική περίοδο υπηρεσίας διάρκειας ενός έτους, η οποία θα δύναται να ανανεώνεται με απόφαση του υπουργού για επιπλέον διαδοχικές χρονικές περιόδους μέχρι δέκα έτη.
- β. Την τροποποίηση της προτεινόμενης πρόνοιάς του σύμφωνα με την οποία ο Υπουργός Άμυνας δύναται να παραπέμπει για επανεξέταση της σωματικής ικανότητάς τους στην Επιτροπή Εξέτασης Σωματικής Ικανότητας ή στο Ειδικό Ιατροσυμβούλιο, που προβλέπονται στον προτεινόμενο νόμο, τους στρατευσίμους οι οποίοι κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2005 κρίθηκαν ακατάλληλοι για στράτευση και απολύθηκαν προσωρινά πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, έτσι ώστε να επεκταθεί η πιο πάνω αναφερόμενη ημερομηνία και να καλούνται για εξέταση της σωματικής τους ικανότητας στις πιο πάνω αναφερόμενες υγειονομικές επιτροπές οι στρατεύσιμοι οι οποίοι κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 1995 κρίθηκαν ακατάλληλοι για στράτευση και απολύθηκαν

προσωρινά πριν από την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, εκτός και αν τα εν λόγω πρόσωπα έχουν μόνιμη αναπηρία. Επιπρόσθετα, αποφάσισαν να τροποποιήσουν την πρόνοιά του με την οποία προβλέπεται ότι, σε περίπτωση που οι πιο πάνω στρατεύσιμοι κριθούν ικανοί για στράτευση, μετά την επανεξέταση της σωματικής ικανότητάς τους, ο Υπουργός Άμυνας δύναται να τους χορηγεί μετά από αίτημά τους αναβολή κατάταξης, η συνολική διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα έξι έτη, έτσι ώστε η συνολική διάρκεια της αναβολής κατάταξης να είναι ένα έτος και, σε περίπτωση που συντρέχουν λόγοι σπουδών ή σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, να μπορεί να παραταθεί για άλλα πέντε έτη, ανάλογα με την περίπτωση.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος διαφώνησαν με την πιο πάνω πρόταση της πλειοψηφίας της επιτροπής, με την οποία παρέχεται η διακριτική ευχέρεια στον Υπουργό Άμυνας να παραπέμπει για επανεξέταση της σωματικής τους ικανότητας στην Επιτροπή Εξέτασης Σωματικής Ικανότητας ή στο Ειδικό Ιατροσυμβούλιο τους στρατευσίμους οι οποίοι κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου του 1995 κρίθηκαν ακατάλληλοι για στράτευση και απολύθηκαν προσωρινά πριν από την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, και εισηγήθηκαν όπως η πιο πάνω αναφερόμενη διακριτική ευχέρεια του υπουργού περιοριστεί μόνο στους στρατευσίμους οι οποίοι κρίθηκαν ακατάλληλοι για στράτευση και απολύθηκαν προσωρινά από την 1^η Ιανουαρίου 1995 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2004. Περαιτέρω, εισηγήθηκαν όπως οι στρατεύσιμοι οι οποίοι κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2005 κρίθηκαν ακατάλληλοι για στράτευση και απολύθηκαν προσωρινά πριν από την έναρξη της ισχύος του

προτεινόμενου νόμου παραπέμπονται υποχρεωτικά από τον Υπουργό Άμυνας για επανεξέταση της σωματικής τους ικανότητας στην Επιτροπή Εξέτασης Σωματικής Ικανότητας ή στο Ειδικό Ιατροσυμβούλιο, εκτός και αν έχουν μόνιμη σωματική αναπηρία, χωρίς να επαφίεται η επανεξέτασή τους στη διακριτική ευχέρεια του Υπουργού Άμυνας.

2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού αποφάσισαν κατά πλειοψηφία να επιφέρουν επιπρόσθετα στο κείμενο του νομοσχεδίου τις ακόλουθες τροποποιήσεις:
 - α. Τη διασαφήνιση στην πρόνοιά του με την οποία προβλέπεται ότι οι εξουσίες του υπουργού ασκούνται από αυτόν συνήθως μέσω του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς και του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Άμυνας ότι οι τελευταίοι θα ενεργούν σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους που καθορίζονται στον προτεινόμενο νόμο.
 - β. Την τροποποίηση της πρόνοιάς του με την οποία προβλέπεται ότι ο Υπουργός Άμυνας δύναται, με απόφασή του, να συγκροτεί επιτελείο, το οποίο θα υπάγεται στον ίδιο, για να τον συμβουλεύει στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του στους τομείς των στρατιωτικών και στρατηγικών θεμάτων και της αμυντικής πολιτικής, έτσι ώστε:
 - i. η συγκρότηση του εν λόγω επιτελείου να μην επαφίεται στη διακριτική του ευχέρεια και να διασαφηνιστεί ότι αυτό θα υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Άμυνας,
 - ii. να καθοριστεί ότι ο αριθμός των αξιωματικών και των υπαξιωματικών που θα απαρτίζουν το εν λόγω επιτελείο δε θα υπερβαίνει τους δέκα και ότι σε έκτακτες περιστάσεις, όταν οι ανάγκες το επιβάλλουν, θα δύναται

- ο Υπουργός Άμυνας με απόφασή του να τοποθετεί σ' αυτό αξιωματικούς και υπαξιωματικούς, πέραν του πιο πάνω αριθμού, οι οποίοι δε θα υπερβαίνουν τους είκοσι πέντε,
- iii. να περιληφθεί πρόβλεψη σύμφωνα με την οποία στο εν λόγω επιτελείο θα λειτουργούν τμήματα που αφορούν:
- στρατιωτικά και στρατηγικά θέματα,
 - στρατολογικά θέματα,
 - θέματα στρατιωτικού προσωπικού-νομοθεσία επί στρατιωτικών θεμάτων,
 - αμυντική διπλωματία-διεθνείς σχέσεις,
 - τύπο και εθιμοτυπία.
- γ. Την τροποποίηση της προτεινόμενης πρόνοιάς του σύμφωνα με την οποία οι αρμοδιότητες του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Άμυνας, δυνάμει του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου και του σχεδίου υπηρεσίας της θέσης του, δεν επηρεάζονται από τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου, έτσι ώστε οι αρμοδιότητές του, που καθορίζονται από τον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο και τα εκάστοτε ισχύοντα σχέδια υπηρεσίας της θέσης του, να ασκούνται τηρουμένων των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου.
- δ. Την ενοποίηση της προτεινόμενης πρόνοιάς του σύμφωνα με την οποία ο Υπουργός Άμυνας δύναται, μετά από συνεννόηση με τον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς και το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Άμυνας, να τοποθετεί, μεταθέτει, διαθέτει ή αποσπά οποιοδήποτε στέλεχος της δύναμης της Εθνικής Φρουράς στο Υπουργείο Άμυνας για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων με την πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία ο Υπουργός Άμυνας δύναται να τοποθετεί, αποσπά ή διαθέτει στέλεχος της δύναμης της Εθνικής

Φρουράς σε οποιαδήποτε κρατική υπηρεσία για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων, μετά από συνεννόησή του με τον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς και τον οικείο υπουργό ή προϊστάμενο στον οποίο υπάγεται η κρατική υπηρεσία στην οποία τοποθετείται, αποσπάται ή διατίθεται το πιο πάνω στέλεχος και την αναδιαμόρφωσή τους. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη από τους ίδιους βουλευτές ρύθμιση, ο Υπουργός Άμυνας θα δύναται, αφού λάβει υπόψη τις απόψεις του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς, να τοποθετεί, μεταθέτει, αποσπά ή διαθέτει οποιοδήποτε στέλεχος της δύναμης στο Υπουργείο Άμυνας ή σε οποιαδήποτε κρατική υπηρεσία για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων, μετά από συνεννόηση με τον οικείο υπουργό ή προϊστάμενο στον οποίο υπάγεται η κρατική υπηρεσία αναφορικά με τον αριθμό των στελεχών που θα τοποθετηθούν, μετατεθούν, αποσπαστούν ή διατεθούν. Περαιτέρω, με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι το πιο πάνω στέλεχος κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του στο Υπουργείο Άμυνας ή σε άλλη κρατική υπηρεσία θα είναι υπόλογο στο γενικό διευθυντή του Υπουργείου Άμυνας ή στον προϊστάμενο της κρατικής υπηρεσίας, ανάλογα με την περίπτωση, σε ό,τι αφορά την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Με τις πιο πάνω θέσεις της πλειοψηφίας της επιτροπής διαφώνησαν ο πρόεδρος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Πέραν των πιο πάνω τροποποιήσεων, που επήλθαν είτε ομόφωνα είτε με απόφαση της πλειοψηφίας της επιτροπής, μέλη της υπέβαλαν τις ακόλουθες εισηγήσεις για τροποποίηση του κειμένου του νομοσχεδίου, οι οποίες δεν έχουν υιοθετηθεί και δεν έχουν ενσωματωθεί στο κείμενό του:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγήθηκαν τη διαγραφή της προτεινόμενης πρόνοιάς του σύμφωνα με την οποία το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, μετά από πρόταση του Υπουργού Άμυνας, να μειώνει τη διάρκεια της υποχρέωσης θητείας για ορισμένες ή όλες τις κατηγορίες στρατευσίμων ή εθνοφρουρών, όταν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις ή όταν οι στρατιωτικές ανάγκες της Δημοκρατίας το επιτρέπουν ή όταν επιβάλλουν τούτο λόγοι δημόσιου συμφέροντος.

Με την πιο πάνω εισήγηση διαφώνησαν τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού.

2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγήθηκαν επιπρόσθετα την προσθήκη στην πρόνοια του νομοσχεδίου με την οποία καθορίζονται οι κατηγορίες των στρατευσίμων που δικαιούνται μειωμένη στρατιωτική θητεία διάρκειας δεκατεσσάρων μηνών και της περίπτωσης στρατευσίμου που είναι ο μόνος ή ο μεγαλύτερος υιός οικογένειας της οποίας και οι δύο γονείς είναι πλήρως ανάπηροι.

Με την πιο πάνω εισήγηση διαφώνησαν ο πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και τα μέλη της βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεών της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού διαμόρφωσε το κείμενο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σύμφωνα με τις πιο πάνω ομόφωνες ή κατά πλειοψηφία αποφάσεις της, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή

του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εθνικής Φρουράς Νόμος του 2011».

8 Φεβρουαρίου 2011